

Gibanje MLADI RAZISKOVALCI KOROŠKE

Področje: TURIZEM

**USPEŠNOST RAZVOJA ČRNE NA KOROŠKEM V GORSKOTURISTIČNO
DESTINACIJO – VZPOSTAVITEV OUTDOOR PARKA ČRNA NA
KOROŠKEM**

Avtor: Neža Maček

Mentor: Nejc Gerdej, prof. rač. in teh.

Somentor: Jani Hercog, predsednik Turističnega društva Črna na Koroškem

Leto in kraj izdelave: 2023, Črna na Koroškem

Šola: OŠ Črna na Koroškem

Raziskovalna naloga je bila opravljena med občani in med turističnimi ponudniki v občini Črna na Koroškem ter med obiskovalci/turisti na širšem območju Koroške/Slovenije.

Mentor: Nejc Gerdej, prof. rač. in teh.

Somentor: Jani Hercog, predsednik Turističnega društva Črna na Koroškem

Datum predstavitve: marec 2023

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

ŠD	OŠ Črna na Koroškem, šolsko leto 2022/23
KG	USPEŠNOST RAZVOJA ČRNE NA KOROŠKEM V GORSKOTURISTIČNO DESTINACIJO – VZPOSTAVITEV OUTDOOR PARKA ČRNA NA KOROŠKEM / turizem / turistična destinacija / outdoor park
AV	MAČEK, Neža
SA	GERDEJ, Nejc HERCOG, Jani
KZ	2393 Črna na Koroškem, SLO, Center 142
ZA	Osnovna Šola Črna na Koroškem
LI	2023
IN	USPEŠNOST RAZVOJA ČRNE NA KOROŠKEM V GORSKOTURISTIČNO DESTINACIJO – VZPOSTAVITEV OUTDOOR PARKA ČRNA NA KOROŠKEM
OP	55 str., 10 graf., 6 sl., 2 pril., 31 vir.
IJ	SL
JI	sl/en
AI	Outdoor turizem se je v zadnjih nekaj letih zelo povzpел na lestvici priljubljenosti med turisti, ki so željni adrenalinskih športnih aktivnosti v naravi. Postal je eden od pomembnejših gospodarskih dejavnikov v Alpah in tudi drugod po Evropi ter svetu. Razvil se je tudi v Črni na Koroškem, mojem domačem kraju. Po številu turistov, ki obiskujejo Črno v zadnjih nekaj letih, sem dobila občutek, da se Črna razvija v pravo gorskoturistično destinacijo. Z raziskovalno nalogo sem želela ugotoviti, kako uspešen je razvoj outdoor turizma v Črni, kako so zadovoljni turisti, ki Črno obiskujejo zaradi adrenalinskih doživetij, in kakšno je mnenje občanov o povečanem obisku turistov. V nalogi sem uporabila več različnih metod dela: spletne ankete za občane Črne,

obiskovalce-turiste in turistične ponudnike v Črni. Z županjo sem opravila intervju o vzpostavitvi Outdoor parka Črna na Koroškem. Že takoj na začetku raziskovanja sem se odločila, da bom oblikovala svojo spletno stran, kjer bom prikazala svoje športno udejstvovanje v outdoor aktivnostih v Črni. Predstavila bom tudi vse rezultate, ki jih bom pridobila z raziskavo, ki bodo lahko še dodatni zagon turizmu v Črni. Menim, da bi lahko s spletno stranjo pripomogla k še večji popularnosti outdoor aktivnosti v Črni v zadovoljstvo občanov, turistov in turističnih ponudnikov.

KEY WORD DOCUMENTATION

ND OŠ Črna na Koroškem, 2022/23

CX SUCCESS OF ČRNA NA KOROŠKEM DEVELOPING INTO A
MOUNTAIN-TOURIST DESTINATION – ESTABLISHMENT OF AN
OUTDOOR PARK IN ČRNA NA KOROŠKEM / tourism / tourist destination /
outdoor park

AU MAČEK, Neža

AA GERDEJ, Nejc

HERCOG, Jani

PP 2393 Črna na Koroškem, SLO, Center 142

PB OŠ Črna na Koroškem

PY 2023

TI **SUCCESS OF ČRNA NA KOROŠKEM DEVELOPING INTO A
MOUNTAIN-TOURIST DESTINATION – ESTABLISHMENT OF AN
OUTDOOR PARK IN ČRNA NA KOROŠKEM**

DT REASEARCH WORK

NO 55p., 10 graf., 6 fig., 31 ref.

LA SL

AL sl/en

AB In the last few years, outdoor tourism has become increasingly popular among tourists, eager for adrenaline sports activities in nature. It has become one of the most prominent economic factors in the Alps and elsewhere in Europe and the world. It has also evolved in Črna na Koroškem, my home town. Judging by the number of tourists visiting Črna in the last few years, I got the feeling, that Črna is developing into a real mountain tourist destination. In my research paper I wanted to ascertain how successful the development of outdoor tourism in Črna is, how satisfied the tourists visiting Črna for

its adrenaline adventures are and what the general opinion of locals concerning the increased number of tourists is. I used several different work methods in this research paper: online surveys for local population, visitors-tourists and tourism providers in Črna. I also held an interview with Črna's mayoress about establishing an outdoor park Črna na Koroškem. It was right from the beginning that I decided to develop my own web site, where my participation in outdoor activities in Črna will be highlighted. I will also present all the results and findings of this research paper to further give momentum to tourism in Črna. I think that my website could contribute to the increase of Črna's outdoor activities' popularity, to the satisfaction of locals, tourists and tourism providers.

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	RAZISKOVALNI CILJI.....	1
1.2	RAZISKOVALNA VPRAŠANJA	2
1.3	HIPOTEZE	2
2	TEORETIČNI DEL	2
2.1	OUTDOOR TURIZEM	2
2.2	VPLIV GEOGRAFSKIH DEJAVNIKOV NA RAZVOJ OUTDOOR TURIZMA V ČRNI NA KOROŠKEM.....	3
2.3	PONUDBA OUTDOOR AKTIVNOSTI V ČRNI NA KOROŠKEM.....	4
2.3.1	Jeklenica Olimpline.....	4
2.3.2	Ferata Mučevo.....	5
2.3.3	Ferata Olimpline.....	5
2.3.4	Pohodništvo.....	6
2.3.5	Gorsko kolesarjenje.....	7
2.3.6	Ultra trail teki	8
2.3.7	Plezanje	9
2.3.8	Ledno plezanje	9
2.3.9	Alpsko smučanje	9
2.3.10	Turno smučanje	10
2.3.11	Tek na smučeh.....	10
2.3.12	Krpljanje.....	10
2.3.13	Jahanje.....	11
2.4	RAZVOJNA STRATEGIJA OBČINE ČRNA NA KOROŠKEM	11
2.5	VZPOSTAVITEV SPLETNE STRANI OUTDOOR PARKA ČRNA NA KOROŠKEM – ZAČUTI UTRIP DOŽIVETIJ.....	13
2.6	PROMOCIJA OUTDOOR AKTIVNOSTI ČRNE NA SPLETU (SPLETNA STRAN OBČINE ČRNA NA KOROŠKEM, VISIT ČRNA, OUTDOOR PARK ČRNA).....	13
2.6.1	Spletna stran Občine Črna na Koroškem	13
2.6.2	Spletna stran TIC Črna.....	14

2.6.3	Spletna stran Outdoor park Črna	14
3	POTEK RAZISKOVANJA IN METODE DELA.....	15
3.1	ANKETA	15
3.2	INTERVJU	16
3.3	SPLETNA STRAN	19
4	REZULTATI	20
4.1	ANKETA	20
4.2	INTERVJU	25
4.3	SPLETNA STRAN	25
5	DISKUSIJA.....	26
6	ZAKLJUČEK	30
7	POVZETEK.....	32
8	SUMMARY.....	32
9	ZAHVALA	33
10	VIRI IN LITERATURA	34
11	VIRI SLIK.....	37

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Prikaz občanov, ki podpirajo razvoj turizma v Črni.	20
Graf 2: Prikaz občanov, ki menijo, da je v Črni dovolj namestitvenih kapacitet in restavracij.....	20
Graf 3: Prikaz občanov, ki so zadovoljni s trženjem turizma v občini Črna.....	21
Graf 4: Prikaz obiskovalcev, ki menijo, da ima Črna bogato in z drugimi podobnimi turističnimi kraji primerljivo ponudbo.	21
Graf 5: Prikaz izbire obiskovalcev iz ponudbe outdoor aktivnosti v Črni.	22
Graf 6: Prikaz zadovoljstva obiskovalcev z gostinsko ponudbo.....	22
Graf 7: Prikaz zadovoljstva obiskovalcev Črne s ponudbo prenočišč.	23
Graf 8: Prikaz zadovoljstva turističnih ponudnikov s stanjem turizma v občini Črna..	23
Graf 9: Prikaz zainteresiranosti turističnih ponudnikov v Črni za razvoj turizma.	24
Graf 10: Prikaz pripravljenosti za povezovanje med turističnimi ponudniki v Črni.....	24

KAZALO SLIK

Slika 1: Zemljevid Slovenije – Občina Črna na Koroškem.....	3
Slika 2: Vožnja po jeklenici Olimpline.....	4
Slika 3: Viseči most v ferati Mučevo.....	5
Slika 4: Sončni vzhod na vrhu gore Pece	6
Slika 5: Vožnja po domačih trailih	7
Slika 6: Zaslonski posnetek spletne strani	19

SEZNAM OKRAJŠAV

OŠ	– Osnovna šola
RRA	– Regionalna razvojna agencija
TIC	– Turistično informacijski center
GRS	– Gorska reševalna služba

1 UVOD

Rojena sem bila v družino, ki me že od mojega rojstva navaja in spodbuja k ukvarjanju z različnimi športnimi dejavnostmi v naravi – outdoor aktivnostmi. Že kot dojenčico so me starši s sabo vozili in nosili v različna plezališča, me vozili s kolesarsko prikolico, pri dveh letih in pol pa so me postavili na smuči. Tako smo preživljali prosti čas, proste vikende in počitnice, po navadi po kampih. Sprva smo kampirali v šotorih, pozneje pa s kombijem in avtodomom po različnih destinacijah v Sloveniji in drugod po Evropi. Šport v naravi je postal način življenja naše družine. Kadar smo bili doma, smo prav tako iskali možnosti za aktivno preživljanje prostega časa na prostem. Črna na Koroškem z okolico res ponuja odlične naravne pogoje za različne outdoor športe. Velik potencial za razvoj outdoor turizma je prepoznala tudi Občina Črna na Koroškem z županjo Romano Lesjak na čelu in pričela z načrtnim razvojem outdoor turizma v Črni. Te naloge sem se lotila, ker opažam, da gre razvoj teh aktivnosti v pravo smer, da imamo v Črni trenutno res zelo dobre pogoje za ukvarjanje z outdoor športi. Raziskala sem, katere outdoor športe Črna ponuja, kako je razvita preostala turistična ponudba in zadovoljstvo občanov kot tudi obiskovalcev Črne. Zdelo se mi je zanimivo, da opozorim tudi na morebitne pomanjkljivosti in težave predstavnikov turizma v Črni kot tudi obiskovalcev, kar bi lahko pomagalo k še boljšemu razvoju turizma v naši vasi.

1.1 RAZISKOVALNI CILJI

Glavni cilj moje raziskovalne naloge je bil ugotoviti, katere outdoor aktivnosti lahko doživimo v Črni na Koroškem. Zanimalo me je, kako naravne danosti vplivajo na razvoj outdoor aktivnosti. Zanimalo me je tudi, kaj lahko turistom v Črni sploh ponudimo (prenočišča, prehrana ...). Spraševala sem se, ali ima občina za razvoj turizma pripravljen razvojni načrt, kako na razvoj turizma gledajo občani, kako so s turistično ponudbo zadovoljni obiskovalci. Pri raziskovanju sem uporabila različne metode, in sicer anketo za obiskovalce, anketo za turistične ponudnike, anketo za občane, intervju z županjo.

1.2 RAZISKOVALNA VPRAŠANJA

Za potrebe svoje raziskovalne naloge sem si zastavila naslednja vprašanja:

1. Ali naravne danosti vplivajo na razvoj outdoor turizma v Črni?
2. Kako so obiskovalci zadovoljni s turistično ponudbo v Črni?
3. Kako so občani Črne zadovoljni z razvojem turizma?

1.3 HIPOTEZE

Iz zastavljenih raziskovalnih vprašanj sem razvila naslednje hipoteze:

1. Naravne danosti pomembno vplivajo na razvoj outdoor turizma v Črni.
2. Občina Črna ima dobro razvojno strategijo za razvoj outdoor turizma in uspešno črpa sredstva z razpisov.
3. Občani Črne podpirajo razvoj outdoor turizma v Črni na Koroškem.
4. Obiskovalci Črne so zadovoljni s ponudbo outdoor aktivnosti v Črni.
5. Ponudniki prenočišč in hrane so zainteresirani za razvoj turizma v Črni.
6. Pomanjkljivi sta kulinarčna ponudba in ponudba prenočišč v Črni, pomanjkljivo je trženje celotne turistične ponudbe v Črni na Koroškem.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Outdoor turizem

Outdoor turizem so športne dejavnosti na prostem, ki so osnova turizma in pomemben gospodarski dejavnik predvsem v Alpah. Poznamo letne (plezanje, pohodništvo, kolesarjenje, kanjoning ...) in zimske (smučanje, ledno plezanje, tek na smučeh, krpljanje, turno smučanje ...) outdoor aktivnosti. V okviru Strategije trajnostne rasti slovenskega turizma 2017–2021 je produkt »outdoor«, poleg termalnega in kongresnega, prepoznan kot eden izmed ključnih turističnih produktov slovenskega turizma. Raziskave in analize kažejo na izjemen pomen outdoor produktov in preseganje pričakovanj gostov, še posebej jih navdušujejo narava in lepi razgledi. Slovenija je zelena destinacija, ki zaradi svoje raznolikosti omogoča izjemne možnosti za profesionalne outdoor aktivnosti ter

aktiven način preživljanja prostega časa, kar je osnova za zdravo življenje – skrb za zdravje je eden izmed globalnih trendov, ki v veliki meri vpliva na motive gostov za izbor destinacije. Črna z okolico lahko vse to turistu ponudi, kar je prepoznala tudi Občina Črna na Koroškem. (1, 2, 3, 4)

2.2 Vpliv geografskih dejavnikov na razvoj outdoor turizma v Črni na Koroškem

Občina Črna na Koroškem se nahaja v severovzhodnem delu Slovenije v zgornji Mežiški dolini, kjer del občinske meje meji na državno mejo s sosednjo Avstrijo. Je kraj, ki leži med petimi gorskimi masivi – Peco (2.126 m), Raduho (2.062 m), Olševo (1.929 m), Uršljo goro (1.699 m) in Smrekovcem (1.577 m). Pod temi gorami se nahaja 5 dolin, ki se iztekajo v glavno naselje občine – dolina Bistre z Ludranskim vrhom, Koprivna, dolina Tople, Javorje in Podpeca. Največje naselje v občini je vas Črna na Koroškem, ki leži na 575 metrih nad morjem, ob sotočju reke Meže in Javorskega potoka. Občina je po površini največja med štirimi občinami Upravne enote Ravne na Koroškem, saj meri 156 km², kar predstavlja kar 51,3 % skupne površine upravne enote. Večino površine občine (skoraj 70 %) predstavljajo hribi, porasli z gozdom, ter strma pobočja s posameznimi kmetijami, ki obkrožajo občinsko središče z vseh strani.

Slika 1: Zemljevid Slovenije – Občina Črna na Koroškem

Črna na Koroškem ima zaradi svoje lege in gora, ki jo obkrožajo, milo alpsko podnebje. Na klimo pomembno vpliva Peca, ki je do 250 dni v letu pokrita s snežno odejo, zaradi česar so zime v dolini razmeroma mrzle, poletja pa zmerno topla. (5)

2.3 Ponudba outdoor aktivnosti v Črni na Koroškem

V zadnjih 5 letih je prišlo do razcveta ponudbe outdoor aktivnosti v Črni z okolico. Nekatere outdoor aktivnosti so športnim navdušencem na voljo že več kot 20 let. Nekatere outdoor aktivnosti pa je Občina Črna na Koroškem načrtno začela razvijati v zadnjih 5 letih (jeklenica Olimpline, ferate ...).

2.3.1 Jeklenica Olimpline

V Črni na Koroškem se lahko adrenalina željni obiskovalci spustijo po najdaljši jeklenici v Sloveniji, imenovani Olimpline. Jeklenica poteka z Navrškega vrha na drugo stran Črne, v bližino smučišča in kmetije Kogelnik. Ob spustu obiskovalci uživajo v naravnih lepotah Črne in pri tem doživijo pustolovščino, ki jim bo za vedno ostala v spominu. Poleteli bodo nad Črno, pripeti na 1.263,5 metra dolgo jeklenico, na višini do 250 m nad tlemi. Očaral jih bo razgled, ki se razprostira do hribov, dolin, gozdov in gora. (6)

Slika 2: Vožnja po jeklenici Olimpline

2.3.2 Ferata Mučevo

Beseda ferata je prevzeta iz italijanščine "via ferrata" in pomeni železno pot. To je torej pot v hribe, ki je tako strma ali izpostavljena, da je potrebno varovanje z jeklenicami. V večini primerov se po ferati samo vzpenja na goro, za spust pa se poišče lažjo pešpot.

Obvezna oprema: samovarovalni komplet, varovalni pas, čelada, pohodniški čevlji, rokavice.

Ferata Mučevo poteka po in ob istoimenski hudourniški soteski v okolici naselja Žerjav. Ima dve različici – lažjo (ocena B z deli C) in težjo (ocena D z deli E). Lažja ferata ima modre oznake, plezanje pa poteka po grebenu nad sotesko. Težja ima rdeče oznake in poteka po sami soteski. Vsebuje tudi nekaj visečih mostov. Sestop poteka po grebenu, do vlake in po poti do ceste, ki pelje do parkirišča. (6, 7, 8)

Slika 3: Viseči most v ferati Mučevo

2.3.3 Ferata Olimpline

Ferata Olimpline gre dobesedno iz centra Črne, tako da lahko v ferato vstopite iz svojega avtomobila. Gre za pravo hribovsko ferato, ki daje občutek gorskega sveta, tako po svoji izpostavljenosti kot tudi dolžini. Za vstop v ferato je potrebnih 20 minut zložne hoje.

Za plezanje v ferati z odseki vmesne hoje bo povprečen feratist potreboval približno od 3 do 4 ure. Ferata je postavljena tako, da ima njena osnovna varianta težavnostno oceno C. V sami ferati pa je več odvodov z oceno D in E ter en izziv s težavnostjo F. To je trenutno najtežji feratarski detajl v Sloveniji. Premagali boste okrog 1.700 m dolžine in okrog 550 višinskih metrov. Izstop iz ferate je mogoč pri zgornji postaji Olimplina. Od tu sta dve možnosti za vrnitev v dolino. Prva je spust po Olimplinu, druga pa sestop desno od Olimplina, ki traja okrog 45 minut. (6, 7, 8)

2.3.4 Pohodništvo

Pohodništvo je hoja za rekreacijo predvsem v hribovju, lahko tudi na dolge razdalje.

Črna na Koroškem z okolico ima izdelane kar 4 tematske pohodniške poti: Grofovska pot, Olimpijska pot, Vodna pot, Zelena pot na Teber. Na smučišču je tudi izhodišče za obnovljeno Trim stezo. Prav tako iz Črne vodijo tudi markirane planinske poti na bližnje hribe in vrhove (do Najevske lipe, na Pikovo, na Smrekovec, do doma na Peci in na Peco, do Naravskih ledin in na Uršljo goro, nekoliko oddaljeni pa sta markirani planinski poti na Raduho in Olševo). Pohodniki se lahko na svojih pohodih odpočijejo in okrepčajo na številnih kočah in v planinskih domovih (Koča na Pikovem, Dom na Peci, Planinski dom Kumer v Koprivni, Koča na Grohotu, Dom na Smrekovcu, Dom na Slemenu, Koča na Naravskih ledinah, Dom na Uršlji gori). (6, 9)

Slika 4: Sončni vzhod na vrhu gore Pece

2.3.5 Gorsko kolesarjenje

Gorsko kolesarstvo je vožnja kolesa po enoslednicah in netlakovanih poteh. Za tak način vožnje so poleg gorskega kolesa potrebni tudi vztrajnost, samostojnost in dobro tehnično obvladovanje kolesa. Že pred več kot dvajsetimi leti je v Črni obstajal prvi gorski kolesarski park, katerega center se je iz Črne preselil na Jamnico nad Prevaljami. Prepoved vožnje vseh povsod v naravnem okolju na eni in vse večje povpraševanje po čim bolj naravnih, tehnično zahtevnih in posebnih gorskih kolesarskih stezah, ki so namenjene varnemu in brezskrbnemu uživanju kolesarjev, na drugi strani, je največja priložnost za Črno in širšo regijo. Razvoj te dejavnosti in povpraševanje uporabnikov narekujeta urejanje in izgradnjo gorskih kolesarskih poti imenovanih »singletrails« (enoslednice). Črna je ravno v fazi pridobivanja dovoljenj za izgradnjo takšnih poti. Na smučišču v Črni sta dve legalizirani in označeni enoslednici pod imenom Žična trails.

V okolici Črne je kar nekaj označenih kolesarskih poti, ki večinoma potekajo po makadamskih in gozdnih cestah. Imamo sklop gorske kolesarske poti Sledi divjine – Zajčji, Kunin, Veveričji, Risov, Petelinov, Gamsov, Jazbečev, Jelenov, Lisjakov krog ter kolesarske poti Smrekovsko pogorje, okoli Raduhe, okoli Pece, okoli Olševe, Ludranski vrh–Najevska lipa. (6, 10, 11)

Slika 5: Vožnja po domačih trailih

2.3.6 Ultra trail teki

Trail tek spada med športe, ki v zadnjem času beležijo neverjetno rast. Trail vključuje hojo in tek, običajno po naravnih podlagah, kot so travniki, gozdne poti, gore, planote, tudi puščave. Pred več kot dvajsetimi leti je domačin Marijan Lačen dobil idejo, da v 24 urah osvojiš vseh 5 najpomembnejših koroških vrhov, ki so del Občine Črna na Koroškem. Tako je nastal K24.

K24 velja za najtežji koroški planinski izziv oziroma pot, ki povezuje pet najpomembnejših koroških vrhov – Uršljo goro (1.699 m), Smrekovec (1.577 m), Raduho (2.062 m), Olševo (1.930 m) in Peco (2.125 m). Pot je dolga okoli 80 kilometrov in premaga več kot 10.000 višinskih metrov vzponov in spustov. Komur uspe progo premagati v manj kot 24 urah, postane član prestižnega kluba K24.

Priporočeni potek poti je iz centra Črne v smeri Žerjav–cerkev na Uršlji gori–Andrejev dom na Slemenu–koča na Smrekovcu–koča na Loki pod Raduho–vrh Raduhe–Bukovnikovo sedlo–vrh Olševe–kmetija Kumer v Koprivni–vrh Pece in spust do centra Črne na Koroškem.

Pohodnik se mora vseh točk dotakniti. Podvig temelji na planinski etiki, nadzora nad prehojenim ni, vsak si čas beleži sam.

Pred 4 leti se je nekaj domačim trail tekačem porodila ideja o izvedbi tekmovanja K24 ultra trail. Ultra trail tekači iz različnih držav se pomerijo v različno dolgih trasah (100 km, 50 km, 24 km).

V letu 2022 je bila meseca maja otvoritev tematske poti za otroke Mini K24. Pot je speljana po centru Črne in obsega 5 kontrolnih točk s predstavitvijo petih vrhov in njihovih znamenitosti, na katerih otroci zbirajo žige na kontrolnem kartončku. (6, 12)

2.3.7 Plezanje

V okolici Črne sta dve naravni plezališči. Burjakova stena je plezališče, ki se nahaja v alpski dolini Topla, pod južnim ostenjem Pece v bližini Črne na Koroškem. Stena je urejena kot plezališče za športne plezalce. V steni je okrog 68 plezalnih smeri, katerih ocene se gibljejo med 3 in 8, njihova dolžina pa med 6 in 55 metri.

Plezališče Matvoz se nahaja v neposredni bližini istoimenske kmetije. Obrnjeno je proti jugozahodu in zaradi sončne lege dopušča plezanje že v zimskih mesecih. Ima 51 smeri z ocenami od težavnosti 4b+ do 7b. V dolžino merijo od 8 do 16 metrov. Plezalci pa lahko plezajo tudi v več raztežajnih smereh v stenah Raduhe in Pece.

V letu 2022 je Alpinistični klub Črna pridobil tudi novo notranjo plezalno steno (boulder).

Pred poletjem leta 2021 je bil na smučišču Črna zgrajen doživljajski plezalni park za otroke. Kombinacija adrenalina, premagovanja ovir, spustov in plezalnih sten bo hitro osvojila vse pogumne mlade obiskovalce ter poskrbela za adrenalinsko izkušnjo, ki jim bo gotovo ostala v lepem spominu. (6, 13, 14)

2.3.8 Ledno plezanje

Ledno plezanje je plezanje po zaledenelih slapovih in lednih odstavkih v grapah. Slapovi na Koroškem, ki jih že tako ali tako ni ravno v izobilju, zaradi obilice vode le redko dobro zamrznejo. Lahko pa se pohvalijo s čisto sinje modro barvo in pravim koroškim »luftom«. Ledni plezalci se lahko preizkusijo v Slapu nad Žerjavom, Slapu nad topilnico, Slapu pri Božiču in v Helenski sveči. (13, 15, 16, 18)

2.3.9 Alpsko smučanje

Smučišče Črna na Koroškem se nahaja prav v središču kraja in je primerno tako za rekreacijsko kot za tekmovalno smučanje. Na njem so svoje prve zavoje naredili smučarji svetovnega kova, kot so Katjuša Pušnik, Mitja Kunc, Aleš Gorza in olimpijska prvakinja

Tina Maze. S sistemom za dodatno zasneževanje je tod smuka praviloma zagotovljena globoko v pomlad. Dodatna razsvetljava omogoča smučanje tudi v večernih urah. (6)

2.3.10 Turno smučanje

Turno smučanje je smučanje v naravi na neoznačenih in nenadzorovanih območjih. Vsebuje elemente nordijskega in alpskega smučanja. V dobrih zimskih pogojih (dovolj velika količina snega) so priljubljene točke turnih smučarjev Smrekovec, Čofatijev vrh, Peca, Olševa, Raduha. (17, 18, 19)

2.3.11 Tek na smučeh

Kljub svoji majhnosti ima Črna bogato športno zgodovino tudi v nordijskem smučanju, saj od tod prihajajo Nataša Lačen ter skakalca Drago in Danilo Pudgar. Tek na smučeh ima v Črni dolgo in zanimivo tradicijo.

V kraju se nahajata dve progi:

- **TRASA 1 – Bistra:** 2 km za klasično in drsalno tehniko.
- **TRASA 2 – Loge:** 3 km za klasično in drsalno tehniko.

V Bistri je možnost umetnega zasneževanja, če so za to dani pogoji, tekaška proga v Logih pa je odvisna od zime in količine naravnega snega. Progi sta lažje do srednje zahtevni. V kraju delujeta tudi dve šoli teka na smučeh. (6)

2.3.12 Krpljanje

Krpljanje je pravzaprav hoja po snegu s posebej prilagojeno obutvijo, ki ima veliko površino, da se ob koraku noga ne pogrezne globoko v sneg. S krpljami je mogoče hoditi tudi po zelo globoki in mehki snežni odeji. Ker je pri krpljanju aktivno celo telo, ta odlična zimska vadba poskrbi za močnejše bitje srca in intenzivno krepitev mišic. Najlepše pa je,

da ob tem lahko uživate ob pogledu na zasneženo naravo. Za krpljanje potrebujete športne krplje, primerno zimsko obutev, tople nogavice in rokavice, gamaše in pohodne palice.

Črna ponuja mnogo zasneženih travnikov in gozdnih stez za krpljanje. (20)

2.3.13 Jahanje

V Črni boste lahko jahali konje pri dveh ponudnikih.

Konjeniški klub Krofla, ki je bil ustanovljen oktobra 2001, je dobil ime po potoku, ki teče mimo samega kluba v Podpeci, točneje v Mitneku. Njihov osnovni cilj je, da se vsi tečajniki in ljubitelji konj pri njih dobro in varno počutijo ter da se naučijo osnov ravnanja s konjem. Izvajajo šolo jahanja, terensko jahanje, terapijo s pomočjo konja in organizirajo počitniške jahalne tabore.

Otroci lahko jahajo še na Ranču Jerak, kjer organizirajo tudi otroška praznovanja na prostem z jahanjem konj in napihljivimi igrali. (6)

2.4 Razvojna strategija Občine Črna na Koroškem

Občinski svet Občine Črna na Koroškem je na svoji seji 7. 7. 2020 sprejel razvojni program za obdobje 2019–2022.

»Turizem postaja v zadnjih desetletjih vedno pomembnejša gospodarska panoga. S svojim spreminjanjem in vplivom postaja pomemben sooblikovalec razvojnih trendov posameznih območij, ponekod celih držav. Kot tak je turizem postal globalen način preživljanja prostega ali delovnega časa. Glavni usmerjevalec turističnega razvoja v zadnjih letih je prav skrb za okolje t. i. »sonaravni turizem«, ki sicer ponuja vse, kar sodoben popotnik zahteva, a obenem skrbi za okolje. Črna na Koroškem ima številne potencialne za razvoj turizma, vendar nima oblikovanih celovitih turističnih produktov in je premalo prepoznana kot območje izrednih naravnih danosti in sodobne športne ter adrenalinske infrastrukture, ki ponujajo odlične možnosti za šport, rekreacijo, pohodništvo in izletništvo, dopolnjuje pa jih izjemna kulturna, zgodovinska in tehniška dediščina ter aktivna in raznolika družbena dejavnost. Črna na Koroškem se želi

pozicionirati kot destinacija za ljubitelje adrenalinskih aktivnosti, neokrnjene narave, avantur in aktivnosti v naravnem okolju. Z izgradnjo in posodabljanjem športne infrastrukture v zadnjih letih in z izgradnjo atraktivnega spusta po jeklenici so zagotovljeni ključni pogoji za privabljanje obiskovalcev iz teh ciljnih skupin. Vzporedno s tem pa je potrebno razvijati in povezovati vso ostalo, prav tako bogato turistično ponudbo (kulturna, naravna, tehniška in sakralna dediščina, tradicionalne prireditve, umetniški duh kraja, legende).

Predvsem pa je potrebno spodbuditi razvoj nočitvenih kapacitet, oblikovati celostno podobo naše ponudbe, oblikovati in zastaviti intenzivno promocijsko in tržno akcijo z uporabo vseh sodobnih digitalnih možnosti.«

AKCIJSKI PLAN ZA LETA 2020–2022 (za področje turizma)

- Izgradnja kolesarske poti Mežica–Črna.
- Poiskati investitorja za Hotel Črna, Hoblovo hišo.
Zagotoviti pogoje za izgradnjo CAMPER STOP in AVTOCAMPA.
- Razširitev ponudbe na smučišču (letno-zimski center dogajanja).
- Vzpostavitev OUTDOOR PARKA ČRNA.
- Izvajanje aktivnosti v Centru za trajnostni razvoj Koprivna.
- Vzpostaviti upravljavsko strukturo za ZIPLINE, SMUČIŠČE in DRUGE ŠPORTNE KAPACITETE.
- Nova turistična spletna stran, celostna podoba in učinkovita promocija.
- Razvoj 3 novih turističnih produktov in oblikovanje povezanih – celostnih turističnih paketov.
- Ureditev tematskih poti – VODNA IN GROFOVSKA POT.
- Pridobitev novih nočitvenih kapacitet pri zasebnikih – vključitev lastnikov prostih nepremičnin v sisteme AIRBNB, BOOKING, TRIPADVISOR. (21)

2.5 Vzpostavitev spletne strani Outdoor parka Črna na Koroškem – Začuti utrip doživetij

Ideja avtorjev portala www.outdoorparkcrna.si je na enem mestu združiti vse turistične ponudnike in jim tako omogočiti izboljšanje lastne prepoznavnosti na področju turizma ter promocije njihovih turističnih storitev in produktov. Hkrati je tudi želja turistom predstaviti možnosti aktivnega turizma na območju Črne na Koroškem

2.6 Promocija outdoor aktivnosti Črne na spletu (spletna stran Občine Črna na Koroškem, Visit Črna, Outdoor park Črna)

Po preučitvi aktualnih spletnih strani, ki privabljajo outdoor obiskovalce v Črno, sem ugotovila, da nobena spletna stran ne ponuja popolnih in urejenih podatkov za načrtovanje obiska Črne. (6, 22, 23)

2.6.1 Spletna stran Občine Črna na Koroškem

Izmed treh spletnih strani o Črni je le-ta najstarejša in ima panogo turizem na glavnem meniju. V podmeniju najdemo le eno prireditev, turistične znamenitosti in turistično ponudbo. Turistične znamenitosti so pregledno urejene po področjih in na kratko opisane. Turistična ponudba ni najbolj pregledno urejena po področjih, je sicer na kratko opisana, vendar podatki niso posodobljeni. Podatki na tej spletni strani prav tako niso prikazani v drugih jezikih. (22)

Povezava od spletne strani: www.crna.si.

2.6.2 Spletna stran TIC Črna

Na uvodni strani je preveč poudarka na Olimplinu. Glavni meni ima 6 področij. Področje dogodki za Črno niso aktivni. Doživetja so dobro predstavljena, vendar niso urejena po nekem sistematičnem redu. Znamenitosti niso ločene na naravne, kulturne in sakralne, tako kot so na strani Občine Črna na Koroškem. Kulinarična ponudba je naštet, vendar ni opisana in posodobljena. Nastanitve so našteje in tudi dobro opisane. Spletna stran ima tudi angleški in nemški prevod, ampak je pri obeh kulinarika pomanjkljivo predstavljena. (6)

Povezava od spletne strani: www.visitcrna.si.

2.6.3 Spletna stran Outdoor park Črna

Je najmlajša spletna stran in na prvi pogled zelo všečna zaradi vrhunskih fotografij. Uvodna stran ima pomanjkljiv glavni meni, tudi področja v meniju so pomanjkljiva. Določene vsebine, ki so predstavljene na tej spletni strani, so neaktivne. (23)

Povezava od spletne strani: www.outdoorparkcrna.si.

2.7 Delovanje TIC Črna

TIC Črna deluje v sklopu Občine Črna na Koroškem. Trenutno je v njem zaposlena ena delavka. Delovni čas je od 8.00 do 16.00 od ponedeljka do petka in od 9.00 do 12.00 ob sobotah. Ob nedeljah je zaprt. V TIC Črna lahko obiskovalci pridobijo tiskani material o Črni in njeni ponudbi ter o širši Koroški. Prodajajo različne spominke in knjige domačih avtorjev. Večino leta izvajajo spust po jeklenici Olimpline. Izposojajo feratarske komplete in v zimskem času tudi tekaške smuči.

3 POTEK RAZISKOVANJA IN METODE DELA

Pred začetkom pisanja raziskovalne naloge sem se o tej tematiki veliko pogovarjala s starši, znanci, prijatelji, obiskovalci, ki prihajajo v našo Črno, da bi se ukvarjali z različnimi adrenalinskimi športi. Raziskovalno področje mi je bilo blizu, ker sem tudi sama navdušena nad nekaterimi outdoor aktivnostmi, ki jih rada preizkušam tudi v Črni. Pregledala sem spletno ponudbo turizma v Črni, obiskala TIC Črna. Zelo dobro poznam outdoor ponudbo po različnih koncih Slovenije kot tudi v bližnjih evropskih državah. V naši družini smo vedno enotnega mnenja, da lahko v Črni pokažemo in doživimo res veliko, kar se outdoor športov tiče.

Po vsem tem poizvedovanju sem si zastavila raziskovalna vprašanja, na podlagi teh pa hipoteze za občane Črne, obiskovalce Črne in turistične ponudnike v Črni. Zanimalo me je, kako naravne danosti vplivajo na razvoj turizma v Črni, kako so z razvojem turizma zadovoljni občani, obiskovalci in turistični ponudniki ter kaj je v Črni še pomanjkljivo. Pomagala sem si s hipotezami, anketami in intervjujem. Pridobljene rezultate, analizo anket in splošne informacije o outdoor aktivnostih v Črni za vse outdoor navdušence sem združila na spletni strani.

3.1 ANKETA

V svoji raziskavi sem uporabila tri različne spletne ankete: eno za občane Črne, drugo za obiskovalce Črne in tretjo za turistične ponudnike v Črni. Ankete so vsebovale vprašanja, ki sem jih sestavila na podlagi aktualnega dogajanja glede outdoor turizma v Črni. Anketni vprašalniki so bili objavljeni na spletni strani občine Črna, na socialnem omrežju Facebook v skupini Črnjani za občane Črne, na socialnih omrežjih Facebook v različnih skupinah za obiskovalce Črne in poslani po elektronski pošti turističnim ponudnikom v Črni. Vsi anketni vprašalniki so bili anonimni. Pri raziskovanju sem uporabila enostavno in varno orodje za anketiranje 1KA (Enklik anketa).

3.2 INTERVJU

O razvoju outdoor športov in o vzpostavitvi Outdoor parka Črna sem opravila intervju z županjo Črne, mag. Romano Lesjak, ki je že precej let gonilna sila razvoja outdoor turizma v Črni.

Od kod izvira ideja za Outdoor park Črna?

Lokalni alpinisti in gorski reševalci so do mene prišli z idejo, da bi z enega vrha nad Črno do drugega vrha speljali atraktivno jeklenico, s katere bi se med spustom dalo videti celotno Črno. Idejni oče te jeklenice Olimpline je bil domačin, pokojni alpinist Grega Lačen, ki se je žal še pred otvoritvijo med plezanjem smrtno ponesrečil. In njemu v čast smo na startu jeklenice postavili spominsko klop in ploščo. Jeklenica je dobila ime po kar 7 olimpijcih, ki prihajajo iz Črne. Sama ideja outdoor parka pa je nastala pozneje, ko smo ugotovili, da v Črni za razvoj turizma potrebujemo še dodatno ponudbo.

Zakaj ideja razvijati outdoor turizem v Črni?

Ljudi vse bolj zanimata doživetje v naravi in preživljanje prostega časa z adrenalinskimi športi. Črna ima naravne danosti za takšna doživetja in je zato nedvomno (K)RAJ ZA PUSTOLOVCE. Dobivamo vedno več pozitivnih odzivov obiskovalcev od blizu in daleč.

Kaj vse naj bi Outdoor park Črna obsegal in kakšni so načrti za prihodnost?

Sprva smo se pogovarjali le o jeklenici Olimpline in jo tudi zgradili. Ponudbo smo razširili z dvema feratama – ferata Mučevo in ferata Olimpline. Pri načrtovanju in izgradnjah ferat je imel velik doprinos Gregov oče, alpinist Marijan Lačen. Seveda pa ta projekt ferat ne bi bil izpeljan brez članov AK Črna in GRS Koroške. Vključili bi radi tudi gorsko kolesarjenje, zato smo se prijavi na razpis Interreg Slovenija–Avstrija, da bi pridobili sredstva za izgradnjo flow trail proge v okolici smučišča Črna in mu s tem dali tudi poletno vsebino. Izdelan je tudi projekt poletnega sankališča iz cilja jeklenice Olimpline do začetka smučišča, vendar zanj še nimamo zagotovljenih sredstev.

Trenutno smo tudi v procesu legalizacije gorskokolesarskih trailov v okolici Črne, da privabimo navdušence nad to outdoor aktivnostjo. Želeli pa bi si še na kakšnih atraktivnih lokacijah v okolici Črne zgraditi kakšne manjše razgledne ploščadi ali razgledne stolpe.

S kakšnimi težavami se srečujete na področju turizma in razvoja outdoor aktivnosti?

Težave se sproti uspešno rešujejo. Trenutno največje pomanjkanje čutimo v ponudbi prenočišč (obnavlja se Hoblova hiša v hostel, bivši hotel se obnavlja v sodobne apartmaje za najem in prodajo). Drugo težavo pa predstavlja premajhna aktivnost domačih turističnih ponudnikov, pričakujem večjo aktivnost z njihove strani. Nameravam sklicati vse ponudnike gostinstva in prenočišč, da podajo svoje predloge in ideje, zasebniki bi morali dati več pobud in iniciative. Občina spodbuja turizem in zgradi infrastrukturo, zasebniki pa bi morali skupaj z nami sodelovati in v tem videti svojo poslovno priložnost s skupnim sodelovanjem vseh nas.

Od kod črpate finančna sredstva?

Večina sredstev pride iz lastnega občinskega proračuna. Za izgradnjo jeklenice Olimpline smo bili uspešni na projektu Interreg Slovenija–Avstrija.

Kako uspešen je po vašem mnenju vzpon outdoor turizma v Črni in kje so še morebitne pomanjkljivosti ter kako jih odpraviti?

Po mojem mnenju je vzpon outdoor turizma precej uspešen in menim, da moramo enako uspešno nadaljevati tudi v bodoče. Pomanjkljivosti so nedvomno v promociji naše destinacije, tako v Sloveniji kot v tujini, manjka nam predvsem strokovni kader, ki pa ga nimamo. TIC Črna bi moral opravljati tudi drugačne naloge, na njem bi moral sloneti nadaljnji razvoj turizma v Črni, s strokovnimi turističnimi delavci.

Kako, menite, vplivata razvoj turizma in povečanje števila turistov v kraju na zadovoljstvo oz. počutje občanov?

Moje mnenje je, da razvoj turizma in večje število turistov ne povzročata bremena občanom. Že ves čas poudarjamo, da si želimo razvijati butični turizem. Krajan radi svetujejo in pomagajo turistom, saj dobivam pozitivne informacije tako od turistov kot od občanov. Občani so prijazni in dostopni do turistov, zato so le-ti v Črni zaželeni. Nekateri občani vidijo svojo priložnost v turizmu z gradnjo glamping hišic, oddajo spalnih kapacitet.

Kaj pričakujete od ponudnikov turizma v Črni?

Pričakujem, da se bodo začeli medsebojno povezovati, da bodo izpostavili svoje predloge in želje, da bomo tako lahko uspešneje nudili zadovoljstvo turistom v Črni.

Ali veste, da imamo v Črni za trženje turizma 3 spletne strani: <https://www.crna.si/>, www.visitcrna.si, www.outdoorparkcrna.si? Nekatere informacije na straneh so neažurne, skope. Zakaj je temu tako?

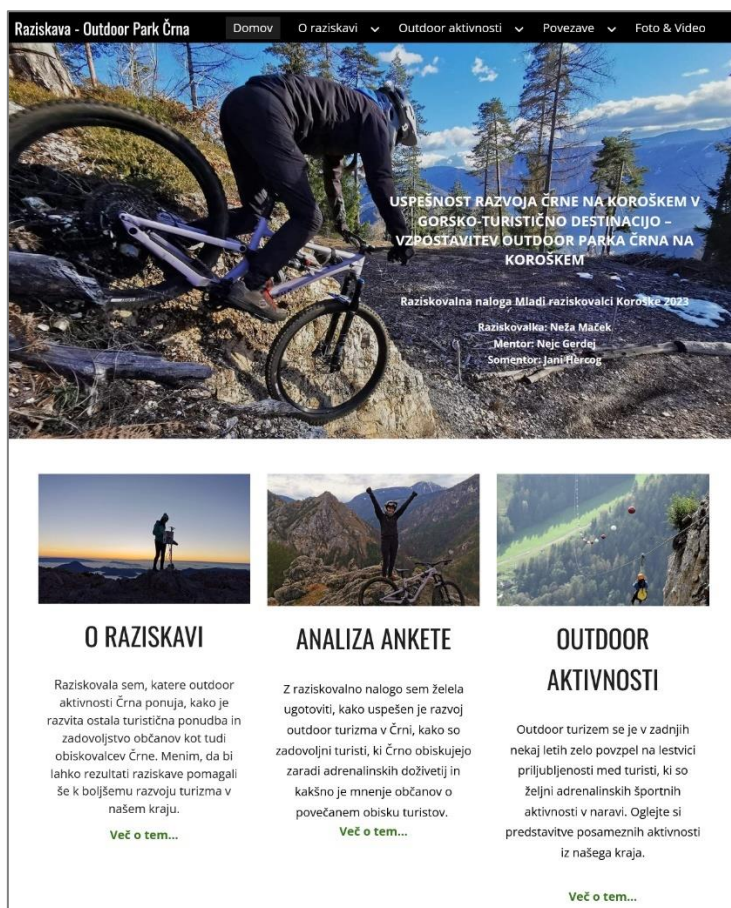
Vem, da so turistične informacije razpršene na treh spletnih straneh, zato turist, ki načrtuje obisk Črne, težko najde vse potrebne informacije za načrtovanje svojega obiska. Informacije niso aktualne, so stare, so nepopolne, ker v TIC Črna nimamo strokovnega kadra, ki bi se ukvarjal s promocijo turizma na spletu in trženjem. V letošnjem proračunu smo zagotovili sredstva za strokovnega delavca s področja turizma, ki bo obvladal tudi tuje jezike, promocijo in marketing. Želeli bi zaposliti nekoga, ki bo s srcem v Črni skrbel za nadaljnji razvoj turizma v Črni, da mu bo delo v izziv in v veselje. Seveda pa je občina na različne načine pripravljena sodelovati pri nadaljnjem razvoju kraja. Črno moramo začeti tržiti kot del celotne Koroške, skupaj z RRA Koroška. Skupaj s Podzemljem Pece pa bi radi privabili tuje goste, ki dopustujejo v sosednji Avstriji (Breško in Klopinsko jezero). Črna ima res velik potencial in priložnost za turistični razvoj in moramo se ga naučiti izkoristiti. Turisti, ki prihajajo, so željni adrenalina, lepe narave in miru. Črna na Koroškem je kraj velikih priložnosti.

3.3 SPLETNA STRAN

Ker sem že pred raziskovanjem ugotovila, da so informacije o outdoor turizmu in drugi ponudbi v Črni pomanjkljive, neažurne, skope, sem si zamislila, da oblikujem spletno stran, ki bi vsebovala podatke o moji raziskavi, o ponudbi za obiskovalce in nenazadnje še moj prispevek v obliki fotografij in videoposnetkov.

Povezava do spletne strani:

<https://sites.google.com/view/raziskava-outdoorparkcrna/domov>

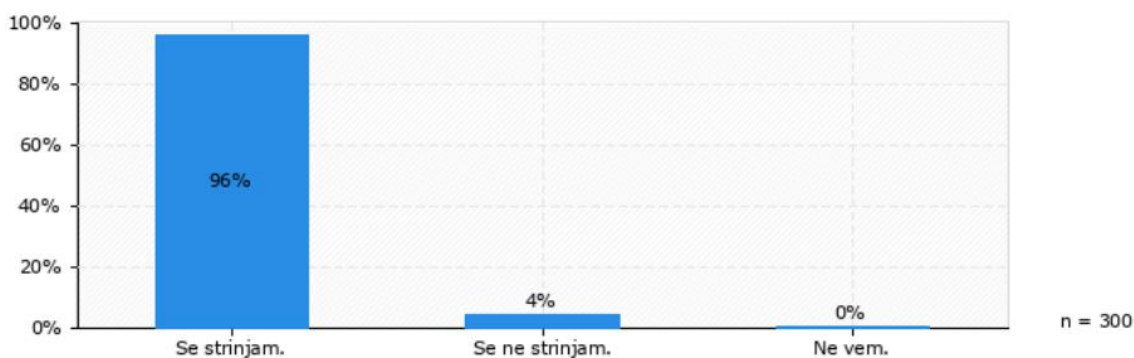
Slika 6: Zaslonski posnetek spletne strani

4 REZULTATI

4.1 ANKETA

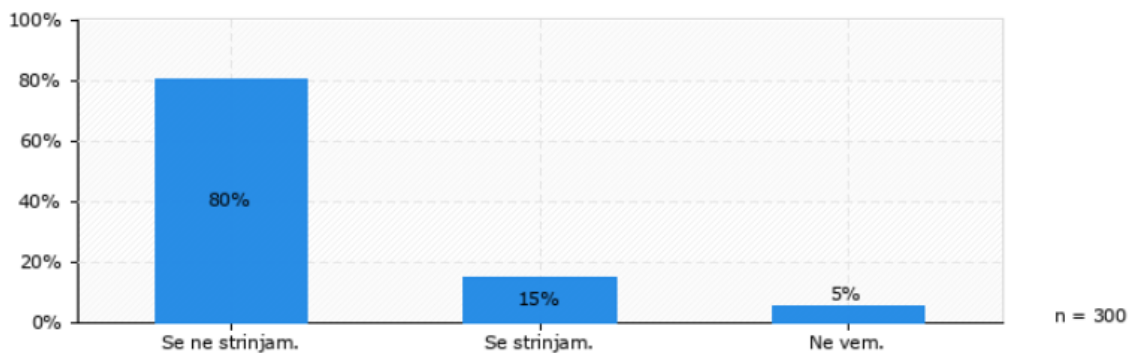
→ANKETA 1: Anketa za občane Črne

Občani Črne so spletno anketo reševali v času od 24. do 28. 2. 2023. V tem času je anketo rešilo 300 občanov.

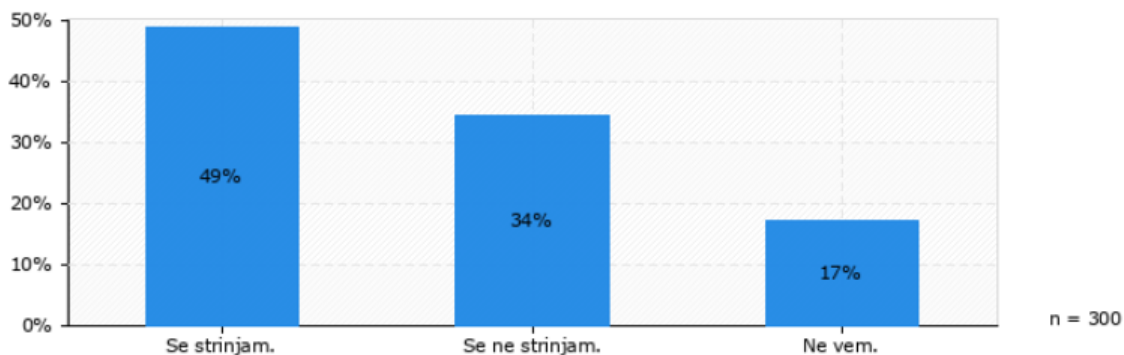
Graf 1: Prikaz občanov, ki podpirajo razvoj turizma v Črni.

Iz grafa 1 je razvidno, da se 96 % občanov Črne strinja z razvojem turizma v občini.

Graf 2: Prikaz občanov, ki menijo, da je v Črni dovolj namestitvenih kapacitet in restavracij.

Iz grafa 2 je razvidno, da se 80 % občanov ne strinja s trditvijo, da je v Črni dovolj namestitvenih kapacitet in restavracij.

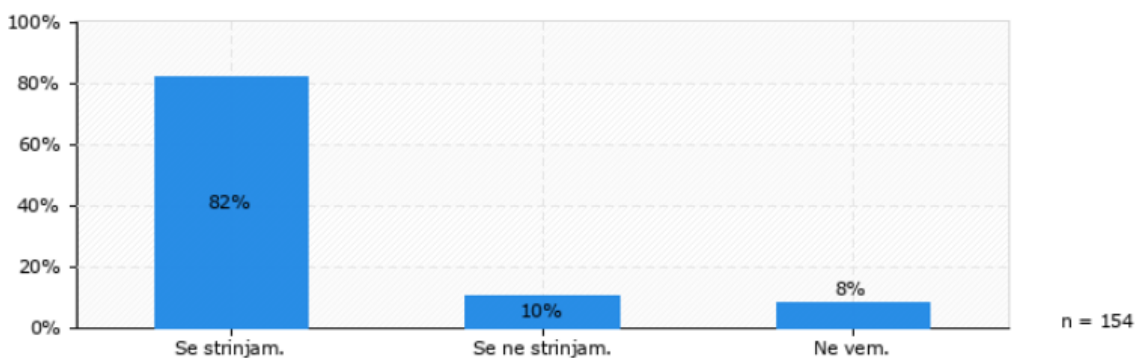

Graf 3: Prikaz občanov, ki so zadovoljni s trženjem turizma v občini Črna.

Iz grafa 3 je razvidno, da se 49 % občanov strinja s trditvijo, da je občina Črna uspešna pri trženju turizma, 34 % pa se ne strinja.

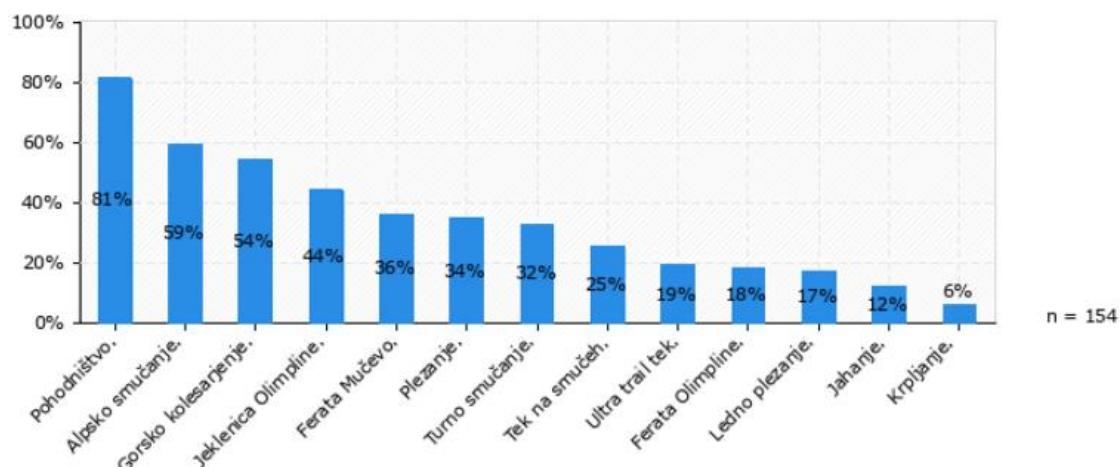
→ANKETA 2: Anketa za obiskovalce Črne

Obiskovalci Črne so spletno anketo reševali v času od 24. do 28. 2. 2023. V tem času je anketo rešilo 154 obiskovalcev.

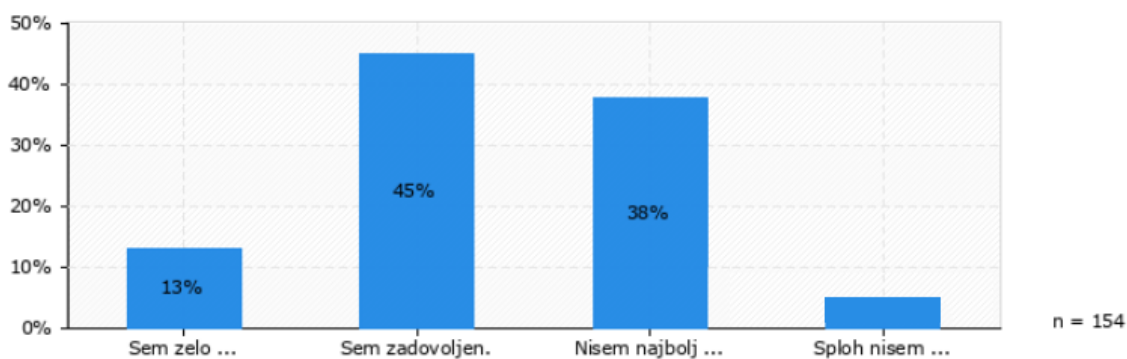
Graf 4: Prikaz obiskovalcev, ki menijo, da ima Črna bogato in z drugimi podobnimi turističnimi kraji primerljivo ponudbo.

Iz grafa 4 je razvidno, da se 82 % anketirancev strinja s trditvijo, da ima Črna bogato in z drugimi podobnimi turističnimi kraji primerljivo ponudbo.

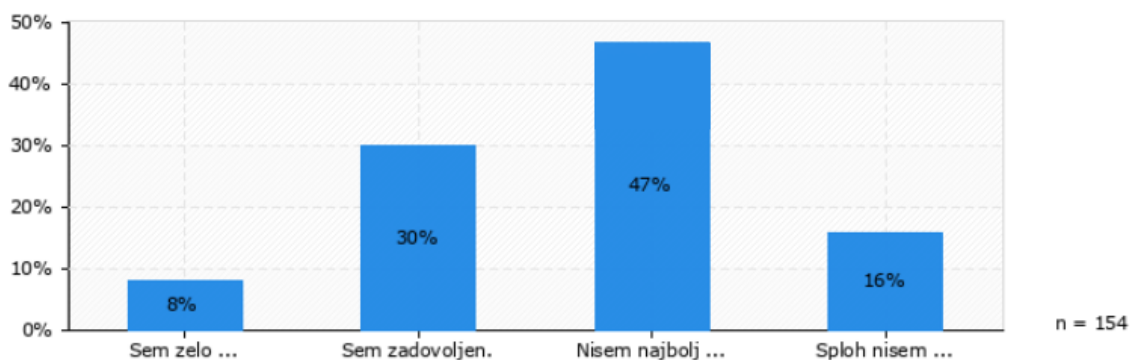
Graf 5: Prikaz izbire obiskovalcev iz ponudbe outdoor aktivnosti v Črni.

Iz grafa 5 je razvidno, da se je 80 % vseh anketirancev ukvarjalo s pohodništvom, 59 % je smučalo na smučišču, 54 % gorsko kolesarilo, 44 % se je spustilo po jeklenici Olimpline, 36 % je preplezalo ferato Mučevo, 34 % je plezalo v naravnih ali notranjih plezališčih, 32 % jih je turno smučalo, 25 % je teklo na smučeh, 19 % se je ukvarjalo z ultra trail tekom, 18 % je preplezalo ferato Olimpline, 17 % je ledno plezalo, 12 % je jahalo konje, le 6 % pa je hodilo s krpljami.

Graf 6: Prikaz zadovoljstva obiskovalcev z gostinsko ponudbo.

Iz grafa 6 je razvidno, da je le 13 % anketirancev zelo zadovoljnih z gostinsko ponudbo v Črni.

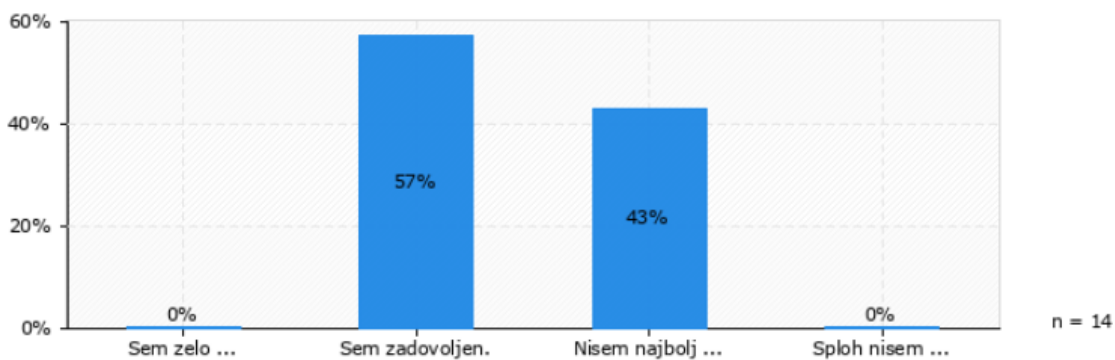

Graf 7: Prikaz zadovoljstva obiskovalcev Črne s ponudbo prenočišč.

Iz grafa 7 je razvidno, da je le 8 % anketirancev zelo zadovoljnih s ponudbo prenočišč.

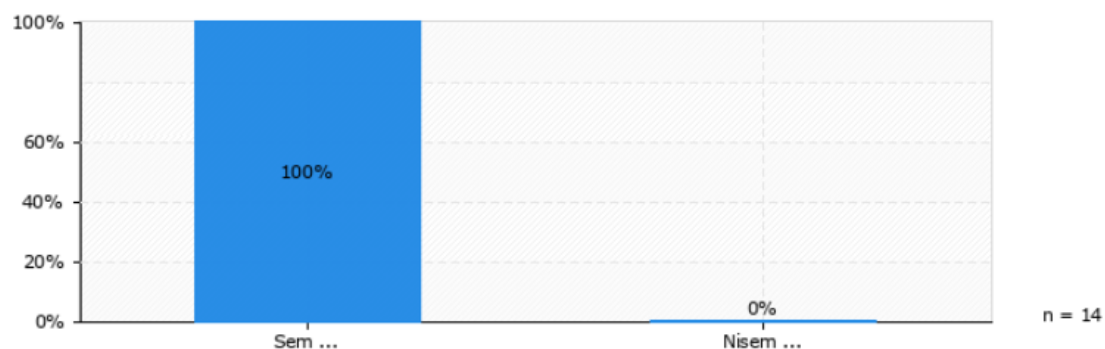
→ANKETA 3: Anketa za turistične ponudnike v Črni

Turistični ponudniki iz Črne so spletno anketo reševali v času od 24. 2. do 6. 3. 2023. V tem času je anketo rešilo 14 od 21 turističnih ponudnikov v Črni.

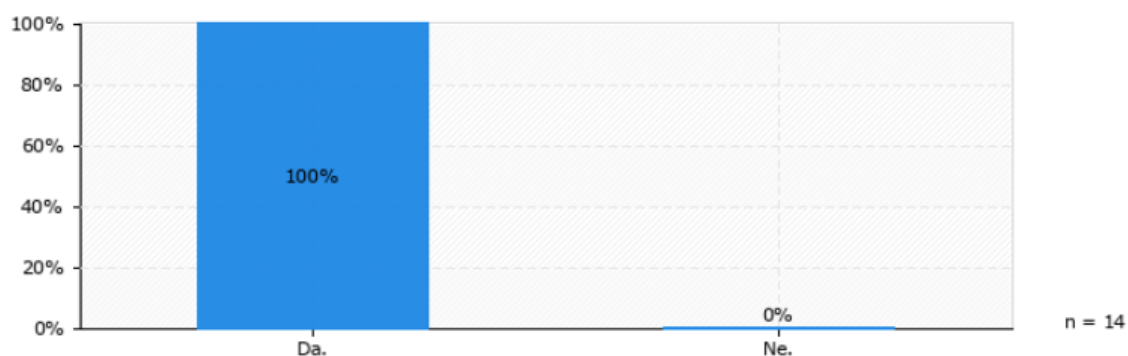
Graf 8: Prikaz zadovoljstva turističnih ponudnikov s stanjem turizma v občini Črna.

Iz grafa 8 je razvidno, da je 0 % anketiranih zelo zadovoljnih, 57 % zadovoljnih, 43 % pa ne najbolj zadovoljnih s trenutnim stanjem turizma v Črni.

Graf 9: Prikaz zainteresiranosti turističnih ponudnikov v Črni za razvoj turizma.

Iz grafa 9 je razvidno, da je 100 % anketiranih turističnih ponudnikov zainteresiranih za razvoj turizma v Črni.

Graf 10: Prikaz pripravljenosti za povezovanje med turističnimi ponudniki v Črni.

Iz grafa 10 je razvidno, da se je 100 % anketiranih pripravljenih povezati z drugimi turističnimi ponudniki v Črni.

4.2 INTERVJU

Opravila sem intervju z županjo Črne na Koroškem, mag. Romano Lesjak, ki je že od začetka glavna gonilna sila za razvoj turizma v Črni. Znanci iz Mežiške doline in širše Koroške so mi velikokrat povedali, da je naša županja prodorna, neustavljiva, razvojno naravnana. Domnevala sem, da mi bo tudi ona lahko predstavila svoj pogled na razvoj outdoor turizma v Črni in mi s tem pomagala pri potrditvi ali zavrnitvi postavljenih hipotez, ki so predstavljene v poglavju diskusija.

4.3 SPLETNA STRAN

Naslov moje spletne strani je Neža Maček – Outdoor adventure girl. Ustvarila sem jo z namenom:

- predstaviti sebe in svoje raziskovalno delo,
- prikazati outdoor ponudbo v Črni na Koroškem,
- pokazati nekatere svoje fotografije in videoposnetke,
- prikazati analize anket med občani, obiskovalci Črna in turističnimi ponudniki,
- prikazati koristne povezave.

Spletna stran je dosegljiva na tej povezavi:

<https://sites.google.com/view/raziskava-outdoorparkcrna/domov>

5 DISKUSIJA

V zadnjih nekaj letih se je outdoor turizem v Črni na Koroškem uspešno razvijal. S svojo raziskovalno nalogo sem želela ugotoviti, kaj vse je botrovalo temu. Občani Črne, obiskovalci Črne in turistični ponudniki smo oz. so z nekaterimi dejavniki zadovoljni, vseskozi pa smo vedeli, da smo na nekaterih področjih precej šibki in manj uspešni, kljub dobremu potencialu.

- **Prvo hipotezo, da naravne danosti pomembno vplivajo na razvoj outdoor turizma v Črni, sem potrdila.**

Prvo hipotezo lahko potrdim na osnovi številne in bogate ponudbe outdoor aktivnosti v Črni, ki jo obiskovalci pridno koristijo, kar se vidi tudi iz ankete obiskovalcev. Brez dobrih naravnih danosti outdoor turizma zagotovo ne bi mogli razvijati. Večina outdoor aktivnosti potrebuje za svoj razvoj hribovit in gorat svet, ki ga občina Črna s svojimi petimi vrhovi (Peca, Raduha, Olševa, Smrekovec, Uršlja gora) zagotovo ima. K potrditvi te hipoteze je pripomogla tudi županja z odgovori v svojem intervjuju, da so tudi na občini Črna z njo na čelu prepoznali te danosti za razvoj outdoor turizma. Nad potrditvijo te hipoteze sploh nisem presenečena, ker iz izkušenj dobro poznam okoliščine, ki so potrebne, da se lahko te outdoor aktivnosti uspešno razvijajo, kar sem že velikokrat doživela tudi na svojih potepanjih po različnih hribovitih in goratih predelih Slovenije ter tudi v bližnjih alpskih državah Evrope.

- **Drugo hipotezo, da ima občina Črna dobro razvito razvojno strategijo za razvoj outdoor turizma in uspešno črpa sredstva z razpisov, sem potrdila.**

Drugo hipotezo sem potrdila na osnovi intervjuja z županjo in s preučitvijo razvojne strategije za obdobje 2019–2022, ki jo je občinski svet sprejel na eni od svojih sej. Občina Črna se zaveda, da je turizem pomembna gospodarska panoga, vendar mora le-ta biti v sožitju z naravo (sonaravni turizem). Občina se zaveda, da ima zelo dobre naravne in infrastrukturne pogoje za razvoj outdoor turizma ter adrenalinskih aktivnosti. Povezati je treba vso ponudbo v občini (aktivnosti, kulinarika, prenočišča, znamenitosti), ustvariti turistične pakete za obiskovalce, delati na promociji, trženju turizma v različnih medijih in na socialnih omrežjih.

Prav tako ima občina izdelan akcijski plan za področje turizma za obdobje 2019–2022. Občina je iz svojega akcijskega plana uresničila naslednje naloge:

- poiskali so investitorja za Hoblovo hišo, ki jo že urejajo v hostel;
- hotel so prodali zasebnemu investitorju, ki ga obnavlja v apartmaje za najem in prodajo;
- zasebna investitorja gradita avtocamp in camperstop, ki naj bi bila dokončana do poletja 2023;
- Center za trajnostni razvoj Koprivna je bil dan v najem zasebnemu investitorju, v njem se izvajajo tabori za otroke;
- začela se je vzpostavitev Outdoor parka Črna z bogato in raznoliko ponudbo;
- vzpostavila se je upravljavska infrastruktura za zipline;
- vzpostavili so 3 nove turistične produkte (zipline, ferata Mučevo in ferata Olimpline);
- uredili sta se tematski poti Vodna in Grofovska pot;
- pridobili smo nekaj novih nočitvenih kapacitet pri zasebnikih.

Preostale naloge iz akcijskega plana so v fazi priprave projekta ali realizacije. Občina Črna se uspešno prijavlja na razpise Interreg Slovenija–Avstrija in tako črpa namenska sredstva.

- **Tretjo hipotezo, da občani Črne podpirajo razvoj outdoor turizma v Črni, sem potrdila.**

Tretjo hipotezo lahko potrdim na osnovi spletne ankete za občane Črne. 96 % anketiranih občanov se strinja s trditvijo »Podpiram razvoj turizma v občini Črna«. 97 % anketiranih občanov se strinja s trditvijo »Občina Črna ima turistični potencial«. 90 % anketiranih se strinja s trditvijo »Želim si, da Črna na Koroškem postane poznana turistična destinacija«. 93 % anketirancev se strinja s trditvijo »Razvoj turizma bo prispeval k razvoju Črne na Koroškem«. Nad zelo pozitivnim mnenjem občanov o razvoju turizma v Črni nisem bila presenečena, ker sem zasledila, da so občani prijazni do obiskovalcev in da v razvoju turizma vidijo prihodnost Črne.

- **Četrto hipotezo, da so obiskovalci Črne zadovoljni s ponudbo outdoor aktivnosti v Črni, sem potrdila.**

Četrto hipotezo sem potrdila na osnovi spletne ankete za obiskovalce Črne. 82 % anketiranih se strinja s trditvijo »Outdoor turistična ponudba Črne na Koroškem v primerjavi s podobnimi turističnimi kraji je primerljiva in bogata«. Anketiranci so glede outdoor turizma v Črni na Koroškem pohvalili predvsem trud in prijaznost domačinov, turistično infrastrukturo (zipline, ferate, smučišče), raznoliko ponudbo in vedno nove ideje, butičnost, dober razvoj in hiter napredek v tako kratkem času, naravne lepote Črne. Tudi sama opažam, da se v zadnjih nekaj letih glede outdoor turizma pri nas dobro dela, prav tako so naš razvoj in trud potrdili ter pohvalili prijatelji in znanci od drugod.

- **Peto hipotezo, da so ponudniki prenočišč in hrane zainteresirani za razvoj turizma v Črni, sem potrdila.**

Peto hipotezo sem potrdila s pomočjo ankete za turistične ponudnike. Na vprašanje »Koliko ste zainteresirani za razvoj outdoor turizma v občini Črna?« je 100 % anketiranih odgovorilo, da so zainteresirani za razvoj outdoor turizma v Črni. S trenutnim stanjem turizma v Črni 43 % anketiranih ni zadovoljnih. Anketiranci so izpostavili, da v Črni primanjkuje prenočitvenih kapacitet, povezovanj turističnih ponudnikov, trženja skupne ponudbe. Iz intervjuja z županjo kot tudi iz lastnih izkušenj vem, da se turistični ponudniki v Črni med sabo premalo povezujejo, nimajo pripravljenih turističnih paketov, ki bi bili pomembni za obiskovalce in njihovo večdnevno bivanje. Na vprašanje »Ali ste se pripravljeni povezati z drugimi turističnimi ponudniki v Črni?« je 100 % anketiranih odgovorilo z DA. Anketiranci so tudi lahko izrazili, na kakšen način bi si želeli medsebojno sodelovati. Najpogostejši odgovori so bili: združenje ponudnikov, deljenje informacij z gosti o tem, kaj ponujajo drugi, oblikovati skupne produkte in spletno stran, imeti redna srečanja ponudnikov, kjer bi delili svoje ideje, predloge in kritike. Potrditev te hipoteze me sploh ni presenetila, čeprav ponudniki trenutno med sabo bolj slabo sodelujejo. Menim, da so lahko ti rezultati odlična priložnost za občino in ponudnike, da začnejo medsebojno sodelovati in tako dvignejo turistični razvoj na še višji nivo. O skupnem

sodelovanju občin, turističnih zvez in turističnih ponudnikov sem se velikokrat na lastne oči prepričala ob svojih obiskih outdoor krajev po tujini.

- **Šesto hipotezo, da so pomanjkljivi kulinarična ponudba in ponudba prenočišč v Črni ter trženje celotne turistične ponudbe v Črni, sem potrdila.** Šesto hipotezo sem potrdila z vsemi tremi anketami in intervjujem z županjo. 38 % anketiranih obiskovalcev ni zadovoljnih z gostinsko ponudbo v Črni, 63 % pa ni zadovoljnih s ponudbo prenočišč v Črni. 80 % anketiranih občanov meni, da v Črni ni dovolj namestitvenih kapacitet in restavracij. Tudi sami turistični ponudniki v anketi niso izrazili zadovoljstva s ponudbo prenočišč in kulinarike. Županja je v svojem intervjuju prav tako izpostavila nezadostno ponudbo prenočišč, povezovanje med turističnimi ponudniki. Izrazila je, da bi morali turistični ponudniki podajati svoje pobude in iniciative ter videti razvoj turizma kot svojo poslovno priložnost. Tudi potrditev, da v Črni primanjkuje kulinarične ponudbe in ponudbe prenočišč, me ni presenetila, ker sem velikokrat naletela na obiskovalce, ki so si želeli večdnevnega bivanja v Črni, a niso našli ustreznega prenočišča. Gostje si prav tako želijo tradicionalno koroško hrano, ki pa jo težko dobijo. Kot avtodomarka sem na bližnjih parkiriščih opazovala avtodome in kombije brez možnosti, da bi lahko opravili servis in koristili toaleta, tuš. Potrdila sem tudi trditev, da je pomanjkljivo trženje celotne turistične ponudbe v Črni. Le 49 % anketiranih občanov se je strinjalo, da je občina Črna uspešna pri trženju turizma. Tudi z analizo in primerjavo spletnih strani, ki tržijo in promovirajo turizem v Črni, sem ugotovila, da so informacije na njih neažurne, skope, pomanjkljive. V času digitalnih medijev si svoja potovanja po navadi vnaprej načrtujemo s pomočjo spleta. Tudi županja je izpostavila pomanjkljivost spletnih strani, pomanjkljivo trženje in promocijo, ker za takšno delo na občini oz. v TIC nimajo ustrezno usposobljenega kadra. Tudi naša družina si pot načrtuje s pomočjo spletne ponudbe, povezav na njih, z ogledi filmčkov na YouTubeu ... Izkazalo se je, da je bila moja trditev o pomanjkljivem trženju pravilna, zato naj bo ta hipoteza tudi pomemben ali celo odločilen člen pri načrtovanju uspešnega razvoja outdoor turizma v Črni na Koroškem.

6 ZAKLJUČEK

Outdoor aktivnosti so, še posebej v času epidemije covid-19 in po njej, po svetu in tudi pri nas v Sloveniji v velikem razcvetu. Tega smo se začeli zavedati tudi v Črni na Koroškem, kjer smo v vzponu outdoor turizma skupaj z naravnimi danostmi, ki so nam v Črni na Koroškem z okolico na voljo, prepoznali dobro poslovno priložnost.

Svojo priložnost za potešitev radovednosti o vzrokih za vzpon outdoor turizma v Črni sem videla tudi sama, ker me različni adrenalinski in drugi športi na prostem zanimajo in spremljajo že od malega.

Na začetku svojega raziskovanja sem si zamislila naslov svoje naloge nekako tako – Uspešnost razvoja Črne na Koroškem v gorskoturistično destinacijo in vzpostavitev Outdoor parka Črna na Koroškem. Nisem vedela, ali bo naslov pravi, vendar ob zaključku naloge z veseljem ugotavljam, da je naslov pravi. Črna na Koroškem se uspešno razvija v gorskoturistično destinacijo, kar sem potrdila tudi s spletno anketo, ki so jo reševali obiskovalci in občani Črne. Tudi ponudba Outdoor parka Črna je bogata, le povezati, promovirati in prodajati jo bo treba začeti na pravi način.

Občani Črne podpirajo razvoj turizma, menijo, da ima Črna dober turistični potencial, si želijo, da postane poznana turistična destinacija. Menijo, da bo razvoj turizma prispeval k razvoju Črne in da imajo zaradi turizma več možnosti za razvedrilo in rekreacijo, da turizem ohranja in vzdržuje lokalno kulturno tradicijo in turistične znamenitosti, da se bo zaradi turizma v Črni povečalo število delovnih mest v turizmu, da je zaradi razvoja turizma Črna bolj urejena in čista. Dobra polovica občanov tudi meni, da življenje v Črni zaradi razvoja turizma ne bo postalo dražje, ker je draginja v zadnjem letu posledica dogajanja po svetu. Le tretjina občanov ni imela možnosti za sodelovanje na področju turističnega razvoja, dobra polovica je slabše informirana o načrtovanem turističnem razvoju, skoraj polovica pa je imela možnost, da deli svoje mnenje in predloge glede razvoja turizma v Črni. To je lahko tudi posledica nezainteresiranosti nekaterih občanov. Dobra polovica občanov je že kakorkoli sodelovala pri različnih tradicionalnih ali športnih prireditvah v kraju, kar tudi potrjuje, da so občani Črne naklonjeni razvoju turizma in dogajanju v kraju.

Menim, da mora biti razvoj turizma v Črni v sožitju z občani Črne. Občini Črna in turističnemu razvoju mora biti prioriteta zadovoljstvo občanov, ki so tukaj stalni prebivalci.

Obiskovalci Črne se strinjajo, da ima Črna bogato outdoor turistično ponudbo, kar so nakazali v anketi s številnimi pohvalami in tudi s konkretnimi predlogi, kaj pogrešajo, kaj si želijo, da bi v Črni ostali na večdnevem oddihu. Tudi županjin rek »ČRNA JE K(RAJ) ZA PUSTOLOVCE« je po mojem mnenju pravi. In s tem rekom bi morali Črno še bolj promovirati in tržiti. Občina Črna na Koroškem ima zastavljeno dobro razvojno strategijo za razvoj outdoor turizma in prav tako uspešno črpa sredstva iz različnih razpisov. Vendar se moram strinjati z besedami županje, da bi morali turistični ponudniki v razvoju turizma videti svojo poslovno priložnost.

Tudi turistični ponudniki s stanjem turizma v Črni niso najbolj zadovoljni, a prav vsi so izrazili mnenje, da so se pripravljene medsebojno povezovati na različne načine in tako začeti graditi skupne produkte, ki bi goste v Črni zadržali na večdnevem oddihu.

Veseli me, da sem uspela s svojim raziskovanjem potrditi vseh 6 hipotez, kar mislim, da je posledica tega, da sem bila z obstoječo tematiko že prej dobro seznanjena oz. sem bila in sem del nje.

Zadovoljna sem, da sem uspela pridobiti mnenje vseh pomembnih dejavnikov za razvoj turizma v Črni (občanov, županje, obiskovalcev in turističnih ponudnikov). Rezultati anket kot tudi moja raziskovalna naloga bodo javno dostopni na moji spletni strani, zato menim, da bo to odlična priložnost, da se vsa ta mnenja, pripombe, pobude slišijo, upoštevajo in da se turizem začne razvijati še v smeri povezovanja, nadgradnje, promocije in trženja. V zadnjih treh letih je Črna dosegla preboj med manjšimi outdoor kraji, a še vedno se lahko stanje konkretno izboljša.

Zelo bom ponosna, če bo moje raziskovalno delo obrodilo sadove in bodo akterji turizma v Črni v nalogi prepoznali potencial in smernice za napredek turizma v Črni na Koroškem.

7 POVZETEK

V tem šolskem letu končujem deveti razred OŠ. Poleg učenju veliko svojega prostega časa namenim branju, a še rajši sem v objemu narave, kjer se ukvarjam z različnimi športi. V Črni na Koroškem lahko počnem veliko stvari. V naravi se sprostim, nabiram kondicijo in skrbim za zdravje, pri tem pa se mi pridružijo člani družine in prijatelji. Naj bo poletje ali zima, v Črni ni nikoli dolgčas. Zato sem v svojem načinu življenja videla priložnost, ki bi se jo splačalo raziskati. Ob raziskovalnih vprašanjih, ki sem si jih zastavila, sem zlahka postavila tudi 6 hipotez. Poiskala sem različne pisne in internetne vire, obiskala TIC Črna, ustvarila tri spletne ankete, intervjuvala županjo, ki trenutno bdi nad razvojem turizma v Črni. Že od začetka sem pogrešala res dobro spletno stran z vso outdoor ponudbo, ki jo premore Črna, zato sem želela ustvariti svojo, tako, ki bo vsečna in uporabna. Menim, da sem z nalogo opravila dobro delo v korist domačega kraja in da bosta raziskovalna naloga ter tudi spletna stran lahko koristni vsem, ki jih zanimata outdoor turizem v Črni in njegov napredek.

8 SUMMARY

This school year I am completing the ninth grade of Primary School. Beside studying, I spend a lot of my time reading. However, I most enjoy spending my time in nature, doing different sports. There are many things to do in Črna na Koroškem. In nature, joined by my family and friends I relax, gather strength and take care of my health. Be it summer or winter, it is never boring in Črna and that is why I saw an opportunity, worthy of exploring, in my lifestyle. Along with research questions I posed, I also came up with 6 hypotheses. I explored various written and online sources, paid a visit to Črna Tourism Office, created three online questionnaires and interviewed the mayoress, who currently oversees the development of tourism in Črna. I have longed for a good website with all outdoor activities Črna has to offer all along and that is why I decided to create my own and design it in a way that it would be attractive and useful. I believe this research paper will benefit my home town and that both, this paper and the website will prove useful to all who are interested in outdoor tourism and its progress in Črna.

9 ZAHVALA

Najprej si zahvalo zaslužijo moji starši. Oče mi je pokazal vse čudovite načine, kako preživljati prosti čas v naravi, me s sabo vodil na različne aktivnosti in me spodbujal ter priganjal, kadar je meni zmanjkalo motivacije. Mama naju razume, čaka, velikokrat spremlja in pripravi vse, da na »turah« ničesar ne pogrešava.

Da je ta raziskovalna naloga nastala, se moram spet zahvaliti mami, ki me je nagovorila in spodbudila, da sem z raziskovanjem sploh začela, da me je časovno preganjala, kadar mi je motivacija za delo upadla.

Nadalje se zahvaljujem mentorju, profesorju Nejcu Gerdej, ki je na naši šoli profesor računalništva in sam velik adrenalinski navdušenec, zato mi je s svojimi koristnimi predlogi veliko pomagal na poti raziskovanja in ustvarjanja te naloge.

Zahvala tudi somentorju, Janiju Hercogu, predsedniku Turističnega društva Črna, lastniku Na trati – hiše za goste, licenciranemu gorskemu vodniku in ljubitelju različnih outdoor aktivnosti, za podporo in predloge.

Zahvaljujem se občanom Črne, obiskovalcem Črne, turističnim ponudnikom v Črni z okolico; brez vas in vaših odgovor ne bi mogla dokončati svojega raziskovanja, ugotoviti dejanskega stanje razvoja turizma v Črni in zapisati svojih zaključkov.

Tudi brez intervjuja županje, mag. Romane Lesjak, ne bi imela vpogleda v nastanek Outdoor parka Črna.

Zahvala gre tudi delavkama iz TIC Črna za prispevek v obliki tiskanega reklamnega materiala o Črni.

Zahvaljujem se še prof. slovenskega jezika na naši šoli, Sergeji Gerdej, za lektoriranje naloge in prof. Blaženki Oblak za angleške prevode.

Naloga, takšna kot je danes, je nastala z vašo pomočjo. HVALA!

10 VIRI IN LITERATURA

1. I FEEL SLOVENIA (Uradni slovenski turistični portal) - »Slovenia Outdoor« - nova blagovna znamka.
<https://www.slovenia.info/sl/novinarsko-sredisce/novice/10899-slovenia-outdoor-nova-blagovna-znamka>
(13. 11. 2022)
2. OUTDOOR TURIZEM z dolgoročno vizijo (vabilo na virtualni dogodek).
[https://www.luce.si/Files/TextContent/83/1612182849799_Program%20Outdoo r%20Turizem.pdf](https://www.luce.si/Files/TextContent/83/1612182849799_Program%20Outdoo%20Turizem.pdf)
(13. 11. 2022)
3. Slovenski outdoor turizem, Uradna spletna stran Slovenia Outdoor.
<https://slovenia-outdoor.com/>
(13. 11. 2022)
4. REPUBLIKA SLOVENIJA – OUTDOOR TURIZEM/GOV.SI.
<https://www.gov.si/novice/2020-10-13-outdoor-turizem/>
(13. 11. 2022)
5. Vidovič Alan, Sonaravni razvoj turistične destinacije Črna na Koroškem, diplomsko delo, 2015, Maribor, Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta Maribor, 17–18.
6. Črna na Koroškem (TIC) – uradna spletna stran TIC Črna na Koroškem. <https://www.visit-crna.si/>
(25. 11. 2022)
7. FERATE ZA ZAČETNIKE Kaj so in kako se jih lotiti? – Iglušport.
<https://www.iglusport.si/blog/ferate-za-zacetnike-kaj-so-in-kako-se-jih-lotiti/>(25. 11. 2022)
8. Mlač Bine, Varneje po feratah, 2002, Ljubljana, Planinska zveza Slovenije.
9. Pohodništvo – Wikipedija, prosta enciklopedija.
<https://sl.wikipedia.org/wiki/Pohodni%C5%A1tvo>
(27. 11. 2022)

10. Gorsko kolesarstvo/KZS – Kolesarska zveza Slovenije (uradna spletna stran).
<https://kolesarska-zveza.si/sl/gorsko-kolesarstvo/>
(27. 11. 2022)
11. Stražišar Gorazd, Sem kolesar. Gorski kolesar, MTB priročnik, 2007, Murska Sobotna, Pisanica.
12. Trail tek: izvedi, zakaj vedno več ljudi izbira tek v naravi (spletna stran 4Endurance).
<https://4endurance.si/blogs/treningi/trail-tek>
(27. 12. 2022)
13. Alpinistični klub Črna na Koroškem – AK Črna.
<https://akcrna.si/>
(27. 12. 2022)
14. Skok Janez, Slovenija Športnoplezalni vodnik, 2007, Ljubljana, Sidarta.
15. Ledno plezanje – Wikipedija, prosta enciklopedija.
https://sl.wikipedia.org/wiki/Ledno_plezanje
(9. 1. 2023)
16. Kresal Gregor, Zimski vzponi, Vodnih po zaledenelih slapovih, snežnih in kombiniranih smereh, Slovenija in zahodne Julijske Alpe, 2007, Ljubljana, Sidarta.
17. Turno smučanje – Wikipedija, prosta enciklopedija.
https://sl.wikipedia.org/wiki/Turno_smu%C4%8Danje
(9. 1. 2023)
18. Burnik Stojan, Turno smučanje, plezanje v snegu in ledu, 2003, Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, Inštitut za šport.
19. Jenčič Igor, Slovenija Turnosmučarski vodnik, 2002, Ljubljana, Sidarta.
20. Krpljanje – Rogla (Unitur – hotels&resorts).
<https://www.rogla.eu/si/aktivnosti/pozimi/krpljanje>
(6. 2. 2023)

21. Gradiva za seje – Občina Črna na Koroškem (uradna spletna stran občine).
<https://www.crna.si/index.php/obcina-crna/obcinski-svet/e-gradiva/gradivo-za-seje>
(6. 2. 2023)
22. Občina Črna na Koroškem (uradna spletna stran občine).
<https://www.crna.si/>
(6. 2. 2023)
23. I FEEL SLOVENIA – Koroška/Zakladnica presenečenj čaka na vas.
<https://www.slovenia.info/sl/destinacije/regije/alpska-slovenija/koroska>
(8. 2. 2023)
24. Portal Koroška.si – RRA slikovni katalog.
<https://www.koroska.si/Portals/1/Dokumenti/Katalogi/rra%20img%20catalog%2006-022%20si%201web.pdf>
(8. 2. 2023)
25. Outdoor recreation – Wikipedia.
https://en.wikipedia.org/wiki/Outdoor_recreation
(6. 2. 2023)
26. Turistična zveza Slovenije
<https://turisticna-zveza.si/>
(7. 3. 2023)
27. LAS Mežiške doline z.b.o. , 2012, Turistični vodič Mežiške doline: Med Uršljo in Peco, Ravne na Koroškem.
28. RRA Koroška d.o.o., Koroška, Zakladnica presenečenj, 2022.
29. Verdel Špela, Analiza odnosa prebivalcev do razvoja turizma v Črni na Koroškem, Magistrsko delo, 2021, Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta, 81–87.
30. LAS Mežiške doline z.b.o. , Mežiška dolina, Turizem-Priložnost za razvoj, 2010, Ravne na Koroškem.

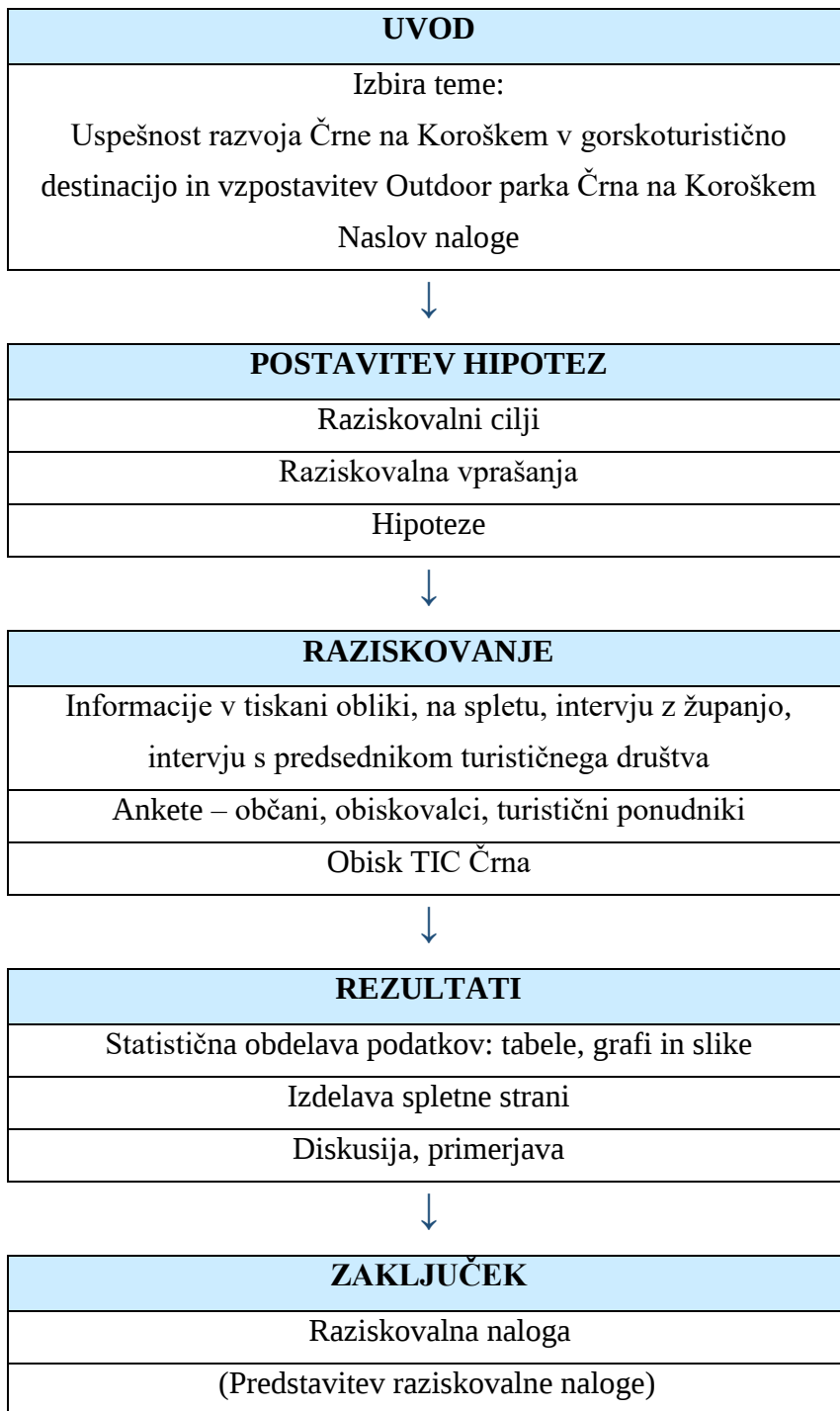
11 VIRI SLIK

- Slika 1: Zemljevid Slovenije
https://sl.wikipedia.org/wiki/%C4%8Crna_na_Koro%C5%A1kem
- Slika 2: Vožnja po jeklenici Olimpline – (osebni arhiv Neže Maček)
- Slika 3: Viseči most v ferati Mučevo – (osebni arhiv Neže Maček)
- Slika 4: Sončni vzhod na vrhu gore Pece – (osebni arhiv Neže Maček)
- Slika 5: Vožnja po domačih trailih – (osebni arhiv Neže Maček)
- Slika 6: Zaslonski posnetek spletne strani – (osebni arhiv Neže Maček)

PRILOGE

Priloga A – Potek raziskovalnega dela

Raziskovalna naloga – načrtovan potek raziskovalnega dela

Priloga B – Anketni vprašalniki

Anketa 1: Turistični ponudniki

Spoštovani, sem Neža Maček, učenka 9. razreda OŠ Črna na Koroškem.

V sklopu raziskovalne naloge z naslovom USPEŠNOST RAZVOJA ČRNE NA KOROŠKEM V GORSKOTURISTIČNO DESTINACIJO – VZPOSTAVITEV OUTDOOR PARKA ČRNA NA KOROŠKEM raziskujem področje turizma v našem kraju.

Prosim vas, da si vzamete nekaj minut časa in mi z vašimi odgovori na spodnji anketni vprašalnik pomagajte ugotoviti, kakšno je mnenje turističnih ponudnikov v Črni na Koroškem glede razvoja turizma. Že vnaprej se vam lepo zahvaljujem za vaš čas in vaše odgovore.

Anketa je popolnoma anonimna.

Q1 - S katero panogo v turizmu se ukvarjate?

Možnih je več odgovorov.

- a) Gostinstvo.
- b) Prenočišče.
- c) Drugo.

Q2 - Katero dejavnost ponujate?

Q3 - Kako ste zadovoljni s stanjem turizma v občini Črna?

- a) Sem zelo zadovoljen.
- b) Sem zadovoljen.
- c) Nisem najbolj zadovoljen.
- d) Sploh nisem zadovoljen.

Q4 - Zakaj tako mislite?

Q5 - Kaj bi lahko spremenili na bolje?

Q6 - Kaj vse ponujate svojim gostom?

Q7 - Koliko ste zainteresirani za razvoj outdoor turizma v občini Črna?

- a) Sem zainteresiran.
- b) Nisem zainteresiran, me ne zanima.

Q8 - Ali ste se pripravljeni povezati z drugimi turističnimi ponudniki v Črni?

- a) Da.
- b) Ne.

Q9 - Na kakšen način?

Anketa 2: Obiskovalci

Spoštovani,

sem Neža Maček, učenka 9. razreda OŠ Črna na Koroškem.

V sklopu raziskovalne naloge z naslovom USPEŠNOST RAZVOJA ČRNE NA KOROŠKEM V GORSKOTURISTIČNO DESTINACIJO – VZPOSTAVITEV OUTDOOR PARKA ČRNA NA KOROŠKEM raziskujem področje turizma v svojem domačem kraju.

Prosim vas, da si vzamete nekaj minut časa in mi kot obiskovalci Črne z vašimi odgovori na spodnji anketni vprašalnik pomagate ugotoviti uspešnost razvoja Črne na Koroškem v gorskoturistično destinacijo. Že vnaprej se vam zelo zahvaljujem za vaš čas in za vaše odgovore.

Anketa je popolnoma anonimna.

Q1 - Informacije o outdoor turistični ponudbi Črne na Koroškem sem dobil:

Možnih je več odgovorov.

- a) Splet.
- b) Mediji.
- c) Prijatelji, znanci.
- d) Drugo.

Q2 - Outdoor turistična ponudba Črne na Koroškem v primerjavi s podobnimi turističnimi kraji je primerljiva in bogata.

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q3 - Označite, katero outdoor aktivnost ste v Črni že preizkusili.

Možnih je več odgovorov

- a) Jeklenica Olimpline.
- b) Ferata Mučevo.
- c) Ferata Olimpline.
- d) Plezanje.
- e) Ledno plezanje.
- f) Pohodništvo.
- g) Ultra trail tek.
- h) Gorsko kolesarjenje.
- i) Alpsko smučanje.
- j) Tek na smučeh.
- k) Turno smučanje.
- l) Krpljanje.
- m) Jahanje.

Q4 - Ali poznate oziroma ste obiskali TIC Črna?

- a) Da.
- b) Ne.

Q5 - Ali poznate in ste zadovoljni s ponudbo v TIC Črna?

- a) Da.
- b) Ne.

Q6 - Kakšno ponudbo bi si v TIC Črna še želeli?

Q7 - Ali ste zadovoljni z gostinsko ponudbo v Črni na Koroškem?

- a) Sem zelo zadovoljen.
- b) Sem zadovoljen.
- c) Nisem najbolj zadovoljen.
- d) Sploh nisem zadovoljen.

Q8 - Ali ste zadovoljni s ponudbo prenočišč v Črni na Koroškem?

- a) Sem zelo zadovoljen.
- b) Sem zadovoljen.
- c) Nisem najbolj zadovoljen.
- d) Sploh nisem zadovoljen.

Q9 - Ali poznate spletno ponudbo outdoor turizma v Črni na Koroškem (spletne strani: www.crna.si, www.visitcrna.si, www.outdoorpark.si)?

- a) Da.
- b) Ne.

Q10 - Kako ste zadovoljni z informacijami na spletnih straneh za ponudbo outdoor turizma v Črni na Koroškem?

- a) Sem zelo zadovoljen.
- b) Sem zadovoljen.
- c) Nisem najbolj zadovoljen.
- d) Sploh nisem zadovoljen.

Q11 - Kaj bi v Črni na Koroškem glede outdoor turizma pohvalili?

Q12 - Kaj v Črni na Koroškem glede outdoor turizma pogrešate?

Anketa 3: Občani

Spoštovani,

sem Neža Maček, učenka 9. razreda OŠ Črna na Koroškem.

V sklopu raziskovalne naloge z naslovom USPEŠNOST RAZVOJA ČRNE NA KOROŠKEM V GORSKOTURISTIČNO DESTINACIJO – VZPOSTAVITEV OUTDOOR PARKA ČRNA NA KOROŠKEM raziskujem področje turizma v našem kraju.

Prosim vas, da si kot občan Črne vzamete nekaj minut časa in mi z vašimi odgovori na spodnji anketni vprašalnik pomagate ugotoviti, kakšno je mnenje občanov Črne na Koroškem glede razvoja turizma. Že vnaprej se vam lepo zahvaljujem za vaš čas in vaše odgovore.

Q1 - Podpiram razvoj turizma v občini Črna na Koroškem.

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q2 - Občina Črna na Koroškem ima turistični potencial.

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q3 - Želim si, da Črna na Koroškem postane poznana turistična destinacija.

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q4 - Dobro poznam turistično ponudbo, ki jo ponuja občina Črna na Koroškem.

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q5 - Razvoj turizma bo prispeval k razvoju Črne na Koroškem.

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q6 - Črna na Koroškem ima dovolj turistične infrastrukture in objektov (namestitvenih kapacitet, restavracij).

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q7 - Črna na Koroškem ima dovolj turistične infrastrukture in objektov (športnih objektov).

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q8 - Zaradi turizma v občini se bo povečalo število delovnih mest v turizmu.

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q9 - Zaradi turizma je v občini več možnosti za razvedrilo (prireditve, festivali, dogodki).

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q10 - Turizem ohranja in vzdržuje lokalno kulturno tradicijo in turistične znamenitosti.

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q11 - Razvoj turizma povečuje priložnosti za rekreacijo prebivalcev Črne na Koroškem.

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q12 - Bojim se, da bo zaradi razvoja turizma življenje v občini postalo dražje (povišanje cen hrane, pijače, nepremičnin).

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q13 - Zaradi razvoja turizma sta občina in okolica bolj urejeni in čisti.

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q14 - Imam možnost sodelovanja na področju turističnega razvoja v občini.

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q15 - Sem dobro informiran/a o načrtovanem turističnem razvoju v domačem kraju.

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q16 - Občina Črna je uspešna pri trženju turizma.

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q17 - Sem že sodeloval/a pri različnih tradicionalnih ali športnih prireditvah v kraju (kot prostovoljec, organizator, izvajalec storitev).

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.

Q18 - Imam možnost, da delim svoje mnenje in predloge glede razvoja turizma v občini.

- a) Se strinjam.
- b) Se ne strinjam.
- c) Ne vem.